

16 Hollanda ve İskandinavya'daki Reform

Martin Luther'in ortaya çıkmasından 700 sene önce, yani 9. yüzyılda Hollanda'dan iki piskopos Roma'ya gitti. Gördükleri onları şok etti. Papa ile ilgili şöyle yazdılar:

Allah, “kraliçesi ve gelini olan kiliseyi, solmayan ve bozulmayan bir çeyiz ile, ailesi için sonsuza dek kalıcı bir tedarik haline getirmiş, ona ebedî bir taç ve asa vermiştir; ... tüm bu ayrıcalıkları siz bir hırsız gibi alıkoyuyorsunuz. Kendinizi Allah'ın tapınağına yerleştiriyor; koyunlara çobanlık etmek yerine kurt oluyorsunuz; ... bizi kendinizin en yüksek piskopos olduğunuza inandırmaya çalışıyor, fakat bunun yerine zorba gibi davranıyorsunuz... Kendi kendinizi adlandırdığınız gibi, hizmetkârların hizmetkârı olacağınız yerde, efendilerin efendisi olmaya çalışıyorsunuz... Allah'ın emirlerinden nefret uyandırıyorsunuz... Kutsal Ruh, yeryüzünün son noktasına kadar tüm kiliselerin kurucusudur... Yurttaşları olduğumuz Allahımız'ın kenti göğün tüm bölgelerine kadar uzanmaktadır; kutsal peygamberlerin Babil adını verdiği kentten daha büyüktür, bu kent ilahî olma iddiasında, kendini cennete sokmaya çalışmakta ve kendi bilgeliğinin ölümsüz oluşuyla övmektedir; son olarak ve nedensiz yere, hiçbir zaman hata yapmadığını ve yapamayacağını iddia etmektedir.” —Gerard Brandt, *History of the Reformation in and About the Low Countries* [*Felemenk ve Çevresinde Reform Tarihi*]. 1. kitap, s. 6.

Bu iki piskopos papalığın gerçek niteliğini anladılar. Ben size bir şey hatırlatmak istiyorum. Her Katolik Kilisesi üyesi kötü değildir. Katolik Kilisesi'nde Allah'ı seven ve kiliseyi reform yaparak yenilemek isteyen çok kişi vardı. O yüzden ben papalığın yanlıgılarını gösterirken her Katolik Kilisesi üyesinin kötü bir kişi olduğunu hiç ima etmiyorum. Bakın, demin okuduğum suçlama, Katolik piskoposlardan geldi.

Ben bu piskoposların kınamalarını okurken, Kutsal Kitap'tan gelen sözleri tanıdınız mı? Bir bakalım.

Piskoposlar, “kraliçesi ve gelini olan kiliseyi” dedi. Bu kavram nereden geldi?

2. Korintliler 11:2 Sizler için tanrısal bir kıskançlık duyuyorum. Çünkü sizleri el değmemiş kız gibi tek ere, Mesih'e sunmak üzere nişanladım.

Piskoposlar, “Kendinizi Allah'ın tapınağına yerleştiriyor[sunuz]” dediler. Bu fikir nereden geliyor?

2. Selanikliler 2:3-4 Hiç kimse hiçbir şekilde sizi aldatmasın. Çünkü imandan dönüş başlamadıkça, mahvolacak olan o yasa tanımaz adam ortaya çıkmadıkça o gün gelmeyecektir. Bu adam, tanrı diye anılan ya da tapılan her şeye karşı gelerek kendini hepsinden yüce gösterecek, hatta kendisini Tanrı ilan ederek Tanrı'nın Tapınağı'nda oturacaktır.

Martin Luther'den 700 sene önce iki Katolik rahip, papanın “yasa tanımaz adam” olduğunu söyledi.

Piskoposlar, “koyunlara çobanlık etmek yerine kurt oluyorsunuz” dediler. Kutsal Kitap'a bakalım. İsa, öğrencilerine şöyle dedi:

Matta 7:15 Sahte peygamberlerden sakının! Onlar size kuzu postuna bürünerek yaklaşırlar, ama özde yırtıcı kurtlardır.

Piskoposlar şu sözü aldılar: “bizi kendinizin en yüksek piskopos olduğunuza inandırmaya çalışıyor, fakat bunun yerine zorba gibi davranıyorsunuz... Kendi kendinizi adlandırdığınız gibi, hizmetkârların hizmetkârı olacağınız yerde, efendilerin efendisi olmaya çalışıyorsunuz.” İsa dedi ki:

Markos 10:42-45 İsa onları yanına çağırıp şöyle dedi: “Bilirsiniz ki, ulusların önderleri sayılanlar, onlara egemen kesilir, ileri gelenleri de onlara ağırlıklarını hissettirirler. Sizin aranızda böyle olmayacak. Aranızda büyük olmak isteyen, ötekilerin hizmetkârı olsun. Aranızda birinci olmak isteyen, hepinizin kulu olsun. Çünkü İnsanoğlu bile hizmet edilmeye değil, hizmet etmeye ve canını birçokları için fidiye olarak vermeye geldi.”

Piskoposlar, “Kutsal Ruh, yeryüzünün son noktasına kadar tüm kiliselerin kurucusudur... Yurttaşları olduğumuz Allahımız’ın kenti göğün tüm bölgelerine kadar uzanmaktadır; kutsal peygamberlerin Babil adını verdiği kentten daha büyüktür, bu kent ilahî olma iddiasında, kendini cennete sokmaya çalışmakta ve kendi bilgeliğinin ölümsüz oluşuyla övünmektedir; son olarak ve nedensiz yere, hiçbir zaman hata yapmadığını ve yapamayacağını iddia etmektedir” dediler. Neden Roma’ya Babil dediler?

Eski Ahit’te tufandan sonra Babil’de, Allah’a isyan olarak göğe yükselen bir kule yapıldı. Bununla birlikte, İsraililerin en büyük düşmanlarından biri, Yeruslaim’i yıkan Babil’di. Yeni Ahit’te Yeruslaim, Tanrı’nın kentidir:

Vahiy 21:10-11 Sonra melek beni Ruh'un yönetiminde büyük, yüksek bir dağa götürdü. Oradan bana gökten, Tanrı'nın yanından inen ve O'nun görkemiyle ışıldayan kutsal kenti, Yeruslaim'i gösterdi. Kentin ışıltısı çok değerli bir taşın, billur gibi parıltıyan yeşim taşının ışıltısına benziyordu.

Yeni Ahit’te, Yeruslaim’in düşmanı Babil’dir.

Vahiy 17:3-6 Bundan sonra melek beni Ruh'un yönetiminde çöle götürdü. Orada yedi başlı, on boynuzlu, üzeri küfür niteliğinde adlarla kaplı kırmızı bir canavarın üstüne oturmuş bir kadın gördüm. Kadın, mor ve kırmızı giysilere bürünmüş, altınlar, değerli taşlar, incilerle süslenmişti. Elinde iğrenç şeylerle, fuhşunun çirkeflikleri dolu altın bir kâse vardı. Alnına şu gizemli ad yazılmıştı: BÜYÜK BABİL, DÜNYA FAHİŞELERİNİN VE İĞRENÇLİKLERİNİN ANASI. Kadının, kutsalların ve İsa'ya tanıklık etmiş olanların kanıyla sarhoş olduğunu gördüm. Onu görünce büyük bir şaşkınlığa düştüm.

Böylece, o iki piskopos, papalığın, Vahiy kitapçığındaki Babil olduğunu gösteriyorlardı.

Petrus’un da galiba Roma’yı Babil olarak tanıdığını görüyoruz.

1. Petrus 5:13 Sizler gibi seçilmiş olan Babil'deki kilise ve oğlum Markos size selam ederler.

Babil yoktu Petrus’un döneminde. O yüzden Roma’dan bahsettiği olasılığı yüksektir.

Önce putperest Roma, sonra papalık Roması’nın Babil olduğu kavramı yeni bir şey değil. 9. yüzyılda bile insanlar Kutsal Kitap’ı böyle anladılar.

Başka bir dürüst rahip Hollanda’da ortaya çıktı, Luther’in döneminde, yani 16. yüzyılda Menno Simons adında bir Katolik papazı, Kutsal Kitap’ı bilmiyordu ve sapkınlığa sürüklenmemesi için okumayı reddetti. Töz değişimi doktrini hakkında bir şüphe ortaya çıktığı zaman vicdan azabı, Kutsal Kitap’ı okumaya zorladı. Bununla birlikte Martin Luther’in yazılarını okuyarak reform inancını kabul etti. Bundan kısa süre sonra yakın bir köyde, tekrar vaftiz olduğu suçlamasıyla birinin kafasının kesilmesine tanıklık etti.

Az önce okuduğumuz ayet ne söyledi? Kadının, yani papalığın, “kutsalların ve İsa'ya tanıklık etmiş olanların kanıyla sarhoş olduğunu gördüm.” İşte bu. Yetişkin olarak vaftiz olan kişi, neden idam edildi?

Katolik Kilisesi bebek vaftizini öğretip uyguluyor. Fakat Menno Simons Kutsal Yazılar’ı gözden geçirdiği zaman vaftiz törenine katılmak için iman ve tövbenin koşulları olduğunu gördü.

Markos 16:16 İman edip vaftiz olan kurtulacak, iman etmeyen ise hüküm giyecek.

Elçilerin İşleri 2:38 Petrus onlara şu karşılığı verdi: “Tövbe edin, her biriniz İsa Mesih'in adıyla vaftiz olsun. Böylece günahlarınız bağışlanacak ve Kutsal Ruh armağanını alacaksınız.”

Yuhanna 3:5 İsa şöyle yanıt verdi: “Sana doğrusunu söyleyeyim, bir kimse sudan ve Ruh'tan doğmadıkça Tanrı'nın Egemenliği'ne giremez.”

Bir bebek, iman ve tövbenin ne olduğunu anlayamadığı için törenin anlamı nedir ki? Peki Katolik Kilisesi, yetişkin olarak vaftiz olan kişinin kafasını neden kestirdi?

İlk olarak, Katolik Kilisesi, Hristiyanlar için, kendi öğretisinden başka bir öğretiyi tanımadı ve tanımaz. Baskı yapıyordu, bu kadar basit. Hoşgörüsü hiç yoktu. Yahudilerin kalmasına izin verildi ama onlar da baskı gördüler. İkinci olarak, Şeytan'ın yöntemi şudur: İnsanlar büyük ölçüde ebeveynlerin inandıklarını kabul edip inanırlar. “Babam da böyleydi dedem de. Ben böyle doğdum ve böyle öleceğim” derler. Şeytan, bu mantığı kullanarak insanları nesilden nesile hakikatten uzak tutabilir. Ebeveynin inancı, bir kişi için sadece bir kültür parçası değil, bunun ötesinde bir kimlik olur.

Şeytan ne yapıyor? Bebekken çocuklar Katolik olarak vaftiz olur. Bebeğin kimliği, doğuştan Katoliktir. Bu kimliği atmak çok kolay değildir. Şeytan bunu biliyor. Biri yetişkin olarak vaftiz olsa, ne mesaj veriyor? Katoliklikten ayrılıyor. Artık o kişi Katolik Kilisesi'nin otoritesinin altında değildir. Katolik Kilisesi'nden ayrılmak, ölüm cezasını hak etmek demektir.

Bu yöntemi, başka ne dinler uyguluyorlar? Yani hangi dinlerde ayrılırsanız idam cezası uygulanıyor? Peki böyle kültürlerde Evrenin Yaratıcısı onlara bir mesaj gönderirse kabul edecekler mi? Hayır! Kesinlikle reddedilecek. İsa'nın öğretileri nereden geldi? Allah'tan geldi. Yahudiler mesajı kabul ettiler mi? Genellikle hayır. Kabul edenler baskı gördü ve idam edildi. Genelde Şeytan bu yöntemi kullanarak insanları yok ediyor. İnsanlar gerçeği kabul etmez.

Peki Menno Simon, okuyabileceği bir Kutsal Kitap nereden buldu? Yüzyıllar önce Valdens müjdecileri Hollanda'ya gelmişti ve öğretileri hızlı yayıldı. Valdensler Kutsal Kitap'ı Hollanda diline çevirdiler.

Roma baskısı başladı ve çok kişi işkence görerek idam edildi. Ancak imanlıların sayısı çoğaldı. Menno Simons Katolik Kilisesi'nden ayrıldı ve 25 sene boyunca ailesiyle birlikte hem Almanya'da hem de Hollanda'da gerçeği paylaştı. Pek çok kişi imanlı oldu ancak baskı gördüler. Bağınaz Müntzercilerle karıştırıldıkları için çok sıkıntı çektiler. 5. Şarlken reform inancını yasakladı. Kutsal Kitap'ı okumak, dinlemek, vaaz etmek yasaktı. Böylece Şeytan insanları hakikatten ayırdı.

Danimarka'da Tausen adında bir genç manastıra katılmıştı. Eğitim görmek için Köln'e gönderildi. Burada kısa süre içinde eğitimcilerin gizemciliğinden tiksindi. Bu sıralarda eline Luther'in yazıları geçti. Luther'in öğrencisi olmak istedi ve Wittenberg'e gitti. Danimarka'ya döndüğü zaman Tausen'in bir Luther yanlısı olduğunu kimse bilmedi. İsa Mesih'te kurtuluşu paylaşmaya başladı ve keşişlerden bile ikisi imanlı oldu. Tausen manastırdan kovuldu ve vaaz etmeye başladı. Yeni Ahit'in Danimarka dilindeki tercümesi büyük ölçüde yayılmıştı. Çok geçmeden Danimarka genelinde Protestan oldu.

Şimdi de İsveç'e gelelim. İsveç'te Olaf ve Laurentius Petri, bir demircinin oğulları, Wittenberg'de Luther ile Melancthon'dan öğrendikleri gerçekleri öğretmek için can atıyorlardı. Roma yanlıları onlara karşı geldiler ve birkaç kere hayatları kıl payı kurtuldu. Fakat İsveç kralı onları korudu.

Halk, Roma Kilisesi'nin egemenliği altında yoksulluğa gömülmüştü ve baskı altında eziliyordu. Kutsal Yazılar'ı bilmiyorlardı. Dinleri işaretler ile törenlerden oluşmuştu. Putperest atalarının batıl inançlara dayalı fikirlerine ve pagan uygulamalarına geri dönüyorlardı. Ulus, hiziplere bölünmüştü, aralarındaki çekişmeler herkesin sefaletini arttırıyordu. Kral, devletin ve kilisenin yeniden yapılandırılmasına karar verdi.

Olaf Petri, hükümdarın ve İsveç'in önde gelen kişilerinin huzurunda, reform öğretilerini Roma yandaşlarına karşı büyük bir başarıyla savundu. Kilisenin fermanlarının, Allah'ın emirleriyle çelişmeleri halinde hiçbir yetkilerinin olmayacağını gösterdi. Olaf Petri "Kutsal Kitap ve yalnızca Kutsal Kitap"ın tek iman ve uygulama kuralı olduğu şeklindeki büyük Protestan ilkesini savundu. Protestanlığın ilkelerini savunan kişiler, bilgisiz, tutucu, gürültücü polemiçiler değillerdi. Onlar, Allah'ın sözünü incelemiş ve Kutsal Kitap'ı gayet bilen kişilerdi.

Bu tartışmanın sonucunda İsveç kralı Protestan imanını kabul etti. Çok geçmeden de ulusal meclis onun lehinde beyanda bulundu. Olaf Petri, Yeni Ahit'i İsveççeye çevirdi. Kralın isteğiyle iki kardeş tüm Kutsal Kitap'ın tercümesine başladılar. Böylece İsveç halkına, Allah'ın sözü ilk kez kendi anadillerinde geldi. Kurultay, tüm krallıkta din görevlilerinin Kutsal Yazılar'ı açıklamaları gerektiğini ve okullarda öğrencilere Kutsal Kitap okutulmasını bildirdi. İsveç, Protestanlığın sağlam kalelerinden biri oldu.

Yavaş yavaş, müjdenin ışığı, cehalet ve batıl inanç karanlığını dağıtıyordu.